

دردنجی سنه - يدنجی جلد

نومرو ۱۹۶

۱۶ ربیع الاول ۱۳۱۳ - ۲۴ آغستوس ۱۳۱۱

اداره خانه سی

باب عالی جاده سنده قصابر کتبخانه.
سیدر، رساله یه متعلق کافه مسئولیت
و خصوصیات ایچون (قصابر کتبخانه
سنه) مراجعت اولونور.

نسخه سی ۲۰ پاره در

معارف

آبونه بدلی

بر سنه لك الی ایکی نسخه سی پوسته
اجرتیه برابر بروجه پیشین ۳۵
غروش، استانبول ایچون اداره.
خانه دن آلتق اوزره ۲۰ غروشه در.

نسخه سی ۲۰ پاره در

پنجشنبه کونلری نشر اولونور فنی وادی رساله

(محرری : اسماعیل صفا)

قوه برق اوزرینه ده تاریخیاری یازدی . یلکنک جینه قویدی . اقشام اولمشدی عودت استبدلر .

بو آرائی مادام رولاندی اووقاڭ والدینه کوچک کریمه سیله وسیمک ازدواجنه دائر بعض شیلر چیتلا تدی ایهده روی قبول کوردهمدی . کنج ده ، ته آدن آرلرنده بر رابطه ابدیه تکلیفنه دائر بر مکتوب آلدی . بوکاغدی زوالی قیزک نه قدر چکینه چکینه یازدینی اسلوب افاده سنک کسکلیکنندن ، پریشانلغندن آکلاشیلیوردی . وسیم بک ، استقبالی تأمین ایتمدن ازدواج موجب بختیاری اولهیه . جغه دائر کوزل نازک بر جواب یازدی .

کنج اووقاڭک بوم حرکتی کلشیدی . وداع غایت حزن اولدی . او اقشام وسیم بکک راگب اولدینی لوئید قومانیه سنک « اورانو » واپوری حرکت ایدر ایکن کنجک وجداتی زهرناک بر عذاب ، مبهم بر ندامت استیلا ایندی . الری یلکنکک جیلرنده اولدینی حالد سونوک نظریله آلهله طوغری باقدی .

— عجبا شمیدی نه یاییورلر ؟ ... دیدی

(مایه دی وار) احد حکمت

تکمل

(مایه دی)

مع مایه بونلری اکنجه مقامنده مطاله ایده ییلورسکر فقط وظائف اجتماعیه ایچون بر رهبر مقامنده تلقی ایجمه یلیسکر .

اصل تاریخی تشکیل ایدمچک مواد ، تاریخه دائر شمیدی به قدر یازیلان آثارده هان تمامیه ترک وسکوت ایدلمشدر . انجق بر قاج سندن بری مؤرخلر بویولده حقیقه فائده لی معلومات اعطا ایتمک باشلادیلر . متقدمین هر حال وکارده نظر اعتبارلری خواصه حصر ایدرک احوال افراده اهمیت ویرمزلردی شمیدی ایسه مؤرخین ترقیات اجتماعیه متعلق اولان حادثاتی جسداً تدقیق و تشریح ایله اشتغاله باشلادیلر . خلاصه ، تعلیمی حقیقه فائده بخش اولان تاریخ جمیعک تاریخ طبیعی سندن و کوستر . یله چک وقایع دخی قومک صورت شکل و توسع و ترقیسنی قفهمه یاردم ایدمیه چک وقعه لردن عبارتدر .

قورتلشمش اولور . دیدی . وسیمدن آلدینی کاغددن اوافاقه ایکی پارچه کسره ک برینه کندی اسمی دیگرینه همشیره سنککئی یازدی . کاغدلری بوکدی .

کنج ذاتاً مسئله به برجیدت رنگی ویرلمسندن طولانی دوشدینی موقع مشکندن قورتلحق ایچون چاره ازار ایکن لیلیک بولطفه سندن نمون اولدی .

— واقعا ، بک امریقالی کاری بر محبت اوله جق ایهده دهرک اوزاتیلان کاغدلردن بری آلدی . ته آیه کوز اوجیهه عطف نظر ایندی . کوکسنک حرکات مضطربانه سی کوزیکسوردی . کاغدی آجدی . « لیلی !!! » یازیلیدی . ته آصاراردی . همشیره سی سوره کلی بره قفهمه صالیوردی .

— بوسایلمیه جق هایدی ! بر ایکنجی تجربه طالع ده ! لکن بودغه هرکس حقنه جدا راضی اولمی . دیدی . ته آینه حرف واحد تلفظ ایتمدی . قرعه یه لیلی به اصابت ایتمشدی . حویه قیز اوجا ترابی عزرائیل کوزلریله همشیره سی سوزهرک :

— آیام ! بزه دکل طالعک کوچن ! دیدی . وسیم بکی یانسه دعوت ایندی . کنج بونلری هب ملاطفه ظن ایندیکنندن اوده و تکلیفاته لطیفه لر ایله جواب ویرردی . بو صروده وسیم بک ته آنک یوزینه باقجه اومتحس قیزک سیاه کوزلردن قوجاغنده کی غنجه لرک اوزرینه شبنملر دوکادیکنی کورمزی ؟ زوالی مایو . سیتندن سسسنزه آغلیوردی . کنج آتی تسریر ایچون مضمون انکیز لطیفه لر ایجاد ایلدی . کندی کندینه دوشو اوروپالیسلر نه بدلا شیلردر ! ! بویله اهمیتسز وقایعی لزومندن فضله جدی عدایدلرله دیدی ، ته آنمک مندیانی یانته بر اقدشدی . آووقات آتی « بی هر زمان دوشوندره چک بر یاذکارک اولسون ، دهرک المی ایستدی . فقط ته آ ! — آرتق لزوم قالدی .

حکم قطعیه له نمانت ایندی لیکن همشیره سی صاحبزندن بر مینی مینی دسته چک کسره ک کنجه ویرنجه وسیمک احرارینه طایانه ، برق کوزلری مخمور ، یاناقلری آل آل اولدینی حالد اوده لیلی به بیرو اولیوردی . کنج ایکی سنکده صاحبزنی آری آری بر اوافاق ظرفه

شویله که: بو وقایع ایچنده الک اول حکومتی اجمالاً
تصور ایتمک و مامورین حقنده ممکن اولدینی "قدر مختصر"
و مفید سورنده اعطای معلومات ایدوب فقط طرف حکومتدن
صادر اولان اوامر و قواعد و تعقیب ایدیلان اصول
ارتشاکی خصوصات حقنده تفصیلات لازمه ورمک
و بو تفصیلات یالکیز حکومت مرکزیه عائد اولانلری
دکل بلیک شعبات ایله انلرک اقسام متفرع سنه متعلق
بولسانلری ده "شامل اولق لازم کلدیکی" کی
اعتقاد ایدن، و افکار مذهبی یالکیز صورتاً اعتقاد
اولتانلردن دکل حقیقه قبول ایدیلوب ده تنظیم افعال
افراد تاثیر و خدمت ایپانلردن مفصلجه بحث ایتمک
اقتضا ایدر. بوندن بشقه صنوف اهالیدن بعضی سنک
دیگر لری اوزرنده کی حکم و نفوذینی و بین الاهلی تشریفات
جاریه یعنی عنوانلری، صور احترامی، مکتوبلرده
و نظقلرده اتخاذ اولان مراسمی ذکر و تعداد و اهالینک
احوالی و عائله و زوج، اولاد و اویون ارنه سنده کی مناسباتی
و اساطیردن سحر بر اقه قدر جاری اولان اعتقادات
باطلانی مدققانه تصور و ایراد ایتملی. بعده صناعت حقنده
جاری اولان اصوله نقل مبحث ایدوب تقسیم اعمال
قاعده سنک درجه تطبیقی، صنایعک اصناف هیئتلرنه
تقسیم اولنوب اولغندی، صنعتکاران ایله عمله ارنه سنده کی
مناسباتک نهدن عبارت بولدیغی، محصولاتک هانکی
طریقلرله توزیع اولدیغی، و وسائط تبلیغ و مخابره نک
نه بولده ایدوکنی کوسترملی، بونی متعاقب محصولات
و معمولات صنایعک اوصافی تعریف و تضریح و تعقیب
اولتان معاملات توضیح ایله فنون صنایعک حال و مرتبه سی
ارائه ایتملی. سکره قومک درجات مختلفه ترقی ائنده احوال
عقلیه سی تدقیقه باشلاوب بونده یالکیز اصول تربیه لرنه
تعلق ایدن جهتلری دکل، فنون متوعده درجه و صورت
ترقیلرنی و حتی طرز تفکر و مطالعه لرنی دخی ایضاح
ایتملی. بر ده هیکترا شلق، معمارلق، رسم، موسیقی
و شعر کی فنون نفسیه نک حالیه منظم اوله جفی وجهله
(فن بدایع) ک درجه ترقی سی بیان ایلملی. بونلری ده
کجدکدن سوکره احوال بومیه اهالینک بر لوحه سی میدانه
قویق و خانه لرنک، غدر لرنک، اکلنجه لرنک نه دن

عبارت اولدیغی بیلدیرمک لازم کلدیکی کبی بویاره قدر
تعداد اولتان مواده رابطه اولق اوزره الک سوکره ده،
قوانین، عادات و ضروب امثال کی شیلردن استنباط
ایدیله جکی وجهله کافه صنوف اهالینک عملی و نظری بالمله
افکار اخلاقیه سی تصور ایتمک اقتضا ایدر. بونکله
برابر بو وقایعی وضوح و مکملیتک مساعد اولدینی درجه ده
مختصر یازمق، و هیئت عمومی سی قولایقله احاطه اولنه جق
و بر کلک اجزای متناسبه سی صورتده تاقی ایدیله بیله جک
وجهله ترتیب و تنظیم ایتمک لازمدیر. چونکه ترقیات
اجتماعیه ده عین زماننده تسلسل ایدن حادثاتی تفریق
و تعیین ایتمک ایچون بونلرک یکدیگر لره اولان مناسبات
متقابل و مشترک لرنی قولایقله احاطه ایلمک اقتضا ایدر.
ایشته بو سببه مبنی اعصار متعاقبه حقنده ارائه اولنه جق
لوحه تاریخیه اوله بر صورتده وضع و تنظیم اولغیدر که
اعتقادات، قوانین، عادات و تنسیقات جمعیتک نه صورتله تبدل
ایتمدیک یکنظرده تفهیم اوله بیلسون.

ایشته وظائف اجتماعیه سی افاده بزه رهبر اوله بیله جک
معلومات تاریخیه شو تعداد ایدلیمک مواددن عبارتدر.
بناء علیه حد ائنده بر اهمیت حقیقه سی، بر فائده عملیه سی
حائر اولان تاریخچه سوسیولوژی توصیفی تعبیر اولنه بیله جکی
کبی بر مورخک بزه ایفا ایلمه جکی الکیوک بر خدمت دخی
سوسیولوژی توصیفی تعبیر اولنه بیله جکی کبی بر مورخک
بزه ایفا ایلمه جکی الکیوک بر خدمت دخی سوسیولوژی
تطبیقی ایچون اجزاء اصلیه حصوله کتیره جک و بومناسبتله
جمعیده تکون ایدن حادثانه حاکم اولان قوانین اساسیه سی
تعیینه واسطه اوله بیله جک احوال اجتماعیه سی نقل و تفصیل
ایلمکدن عبارتدر. فقط اصل شایان دقت اولان نقطه
شودر که بالفرض، حقیقتنده حائر اهمیت اولان، بو
معلومات اخذوا کتساب ایدلسه بیله مفتاح تطبیقاتی الیه
ایلدنجه بر منفعت کله یی مستلزم اوله منرار. بومفتاح ایسه
معلومات مذکورده بزه اعطا ایدن (فن) در، سوسیولوژی
ایله یسیخولوژی حقنده بر فکر مخصوص حاصل ایدلنجه
حادثات اجتماعیه نک تفسیرات عقلیه سی خارج امکان قالور.
چونکه طبع انسانی، بدرجه قدر مطالعه و تدقیق
اولغیده یی عرض و طلب میاننده کی مناسبت کبی احوال

خالیه حیاتیہی اشغال ایدن حظوظیاتدن عبارتدر .
طوغریدن طوغریہ و بالواسطه محافظه نفس طریقہری
و وظائف ابوت و وظائف اجتماعیہی کوسترین اصول
تربیهی تدقیق ایتدکن صکره ادبیات وامثالی کبی بونلره
اصلا تعلقی اولیان قون نفیسیہی ودها طوغریسی طبیعی
تماما ایله اکتساب ایلدیکمز تلذذاته دائر اولان اصول
تربیهی ده نظر مطالعهیه آله :

تربیات بشریه ایچون فوائد حقیقیہی مستلزم اولان
معلوماتدن صکره برافندیمزه و بالجله قونک یقین موقع
و اهمیتلرنده فائده عملیہرینه اعتبار ایتدیکمز باقوبده
صنایع نفیسیہی التزام ایتدیکمز ذهاب اولوق یک بیوک
برخطادر. صنایع نفیسیه و آدن متولد حظاته ده عطف
اهمیت ایتلدر. رسم هیکتراشلق، موسیقی، شعر وهرنوع
بدایع طبیعهک حاصل ایتدیک تأثرات وحسیاتدن محرومیت
حائله لذت حیات نصفی درجه سنده صنایع ایلدش اولور
بوسبیله تربیه ذوقیهی و آدن منبعث تلذذاتی اهمیتدن
وارسته عدایمک شویله طورسون آتیده حظوظاته
مصروف اوله جق اعمالک حیات بشریه ده شمدیکندن
دها واسع برزمان و مکان اشغال ایده جکئی تخمین
ایتمکده. نوقت که قوای طبیعهی ده زیاده حسن استعماله
مقتدر اوله جقزه نه زمانه و سائط استحصاله ده زیاده
تکمل ایده جکدر؛ نوقت که سی انسانی دها زیاده
تصرف و حسن اداره اولنه جقدر؛ انسان ایچون
خالی و مساعد زمان قالدق نقائص و محاسن طبیعیه
و صنایع حسیات عمومیه ده بحق دها واسع محلل اشغال
ایده جکدر. «فن بدایعک انسانی سعادتخاله سوق ایلمیسی
ایله آنک متمعات اساسیدن اولمی فکری یکدیگرندن
فرقلی اولوب بویولده کی معلومات، تقدیر حائر اهمیت
اولورسه اولسون حیاتک وظائف یومیه سیله طوغریدن
طوغریه مناسبی اولان معلوماته تقدم ایده مز. اولجوده
سویلدیکمز کی ادبیات و صنایع نفیسیه هیئت اجتماعیہی
میدانه کترین اعمال افراد سایه سنده وجود پذیر اوله بیلور
چوکه ممکن، آتی تحت امکانه وضع ایدن شیدن مؤخر
اولوق، طبیعیدر. مثلا برانچوان چیچکنی المی ایچون
برنبات غرس ایدر؛ بونیساک یابراقلرینی، کولکرینه

اساسیه اجتماعیه دن اک بسط و عادیلری بیله تفهم واحاطه
ایلدیه مزایدی. انسانک صورت تفکر و ملاحظه واحساس
ایلمدنکه فن سوسیولوژینک حقایق ابتداییه سینه بیله
وقوف قابل اولدیننه کوره انسان حقنده، قوای جسمانیه
و معنویه سیله برابر بغایت احاطه لی معلومات اکتساب
ایلدیکه بالاطراف سوسیولوژی فنه انتساب دخی
ممکن ازله من. بومستله تجریداً تدقیق ایدیورسه ینه
عینی نتیجه چیقار: فی الحقیقه جمعیت افراددن مرکب
وجعیت داخلسنده وقوعه کلان حادثات افرادک اعمال
متبرکه لرینک بر نتیجه سی دلدیکر؛ بوالحده حادثات اجتماعیه نک
تدقیق و حلی ایچون آرایله جق منشأ اصلی اعمال
شخصیه دن عبارتدر.

اعمال شخصییه ایسه هرکسک قانون، طبیعتیه تابع
تابع اولغله بوقوانین اوکر نلمدیکه حادثات اجتماعیه تمامیه
آکلاشیله من.

خلاصه: بیولوژی ایله سیخولوژی سوسیولوژینک
ترجمانلری مباحسه ددر.

بوتیجهیه دها بسط بر شکل اعطایلدیک دیه بیلور که:
حادثات اجتماعیه حادثات حیاتیه نک عینی اولغله بالطبع
قوانین حیاتییه موافق اولوق لازمکه جکندن بوقوانین
بیلمدیکه حادثات اجتماعیه حقنده معلومات مکمله استحصال
ایلدیه من.

ایشته شوطریق اثبات ایله آکلاشلمش اوله جق
اوزره اعمال بشریه نک بوقسم رایجی دجی اقسام سائر سی
کبی فن داتره سندن آیریله من. مکاتبده ویریلان علی-
العموم درس لرک جزئی برقبی حرکات اجتماعیه ده بزه
رهبر اوله بیلیور و تاریخنده قسماً بعض مرتبه فائده
عملیہی حائر معلومات اعطا اولیور ایسه ده بخصوصده
تجریه مزک نقصانی سبیلله آنلریده حسن استعماله موفق
اوله میورز. تربیه مزک بوقصانی ایسه یالکمز سوسیو
لوژی توصیفی توصیفی بی تشکیل ایدر مواد اصلیه ده
دکل بالذات بوکا دائر اولان فکرایله بوقک محتاج اولدینی
قنون اعدادیه و اساسیه در.

(سنت - اوگوستن) دن برحیقه مطالعه ایتک، خرسیتاناق اوزرینه متصوفانه بر مقدار تفکر ایتک، (مانون) دن یادگار قالمش اولان حسیات عاشقانه ایله اشتغال ایتکدن زیاده قلبه انشراح وریوردی. حیفا که بردن بره کرداب محبتک اذ درین محله سقوط ایتش بولندم؛ بو ورطه هولناکه اوقدر انصافسزجه القا ایدلدم که، آرتق خلاص امیددی مشاهده ایتیه یوردم.

مانونک احوالندن اصلا خبردار اولمق سزین یارسدی برسه قدر اوتوردم. بک چوق دفعه بعض تحقیقات اجرا ایتک ایستدمسده (تی برژ)ک نصیحتلری سایه سنده بومدهش هوسلر مه غلبه ایلدهم. آژ برمدت سوکره بو وفاسز کوزلک خیالی نور نکامدن مؤبدأ سیانمش ظن اید یوردم. وقتم غایت مستریحانه کچوردی (سوربون) ده عمومی برعقاد دینی درسی ده درعهده ایتدی کمدن شهرتم، یارسک هر طرفه غایت چاپق انتشار ایلدهدی. بویوک آدم لر بیله درسه دوام اید یوردی، نهایت نام خان مانونک قولاغنده واصل اولمشدی.

مانون، یاراهب لقبیه ایشندیکی بواسمدن شهله کهرک مراق ایتدی کسندن ویاخود بکا خیانت ایتدیکنه ندامت ایلده دیکندن (بویاکی حسایندن هانکیسک سوقیه اولدیغی هیچ بر وقت تفریق ایدم) بری قاج قالدین ایله برابر (سوربون) کله کهرک درسمده حاضر بولمش، شهسز بنیده طانامشدر.

بوزیارتدن اصلا خبرم یوقدی؛ بوغللرده پرده حسد آلتنده کیزلش اولان کوزل قالدینلره مخصوص، وققلرک بولندینی معلومدر.

اوگون شامی ترید ایدن بک چوق تلطیفاته مظهر اولمشدم؛ کوکلم، برحس طیبی ایله مستغرق سرور اولدیغی حالده، آقشامک آلتیسده (سن - سولیس) عودت ایدم. برقادینک بنی کورمک ایستدیکنی سوبله دیلر. درحال مسافر او طه سنه قوشدم.

یارب! نه حیرت افزا خیال!.. اوراده (مانون) ی بولما ییم؟!.. اوت، اوایدی، کوزلکی، بنی ایلک نظرده حیران ایده جک قدر تعالی ایتشدی. او وقت اون سکر یاشنده ایدی؛ لطافتی، قلمک تصویر ایده بیله جکی هر

تجارب محافظه ایتام ایلر چونکه چیچکک حصول ونمائی انلره محتاجدر. ایسته بومجنده بزی اشغال ایدن ماده ده عینیه بویله در. معمارلق، هیکتراشاق، رسم موسیقی و شعرکی صنایع نفیسه مدینتک برر شکوفه سعادت افزائی اولوب اساساً مدینته وجوده کله رک ترقی بذر اولمشیکن بالاخره مدینتی بونلرک اثری عد ایتک ممکن اوله میوب هر حالده مدینت اساسیه تک اصل مقاصد اولدیغی و بونی استحصا ایده جک تربیه تک برنجی مرتبه نی اشغال ایلمی لازمکله جکی قبول و اعتراف ایتک طبیعیدر.

تربیه حاضر مه ایلسه چیچکی التزام ادوب آتی میدانه کتیره جک نایک صحت و سلامتی محافظه ایه اهمیت ویرمالمکه و نقایصی از جمله بو صورته ده تحقیق ایتکده در. تربیه مزده بش قسم اعمال بشریه نی ارانه ایدن معلومات صحت مخصوصلرینده کوسر تلدیک و جهله - بعضاً بستیون مفقود بعضاً ده بک ناقص اولدیغی حالده یالکیز ذوقیاته متعلق اولان شیلره حصر اهمیت ایدمی حقیقه شایان استغرابدر؛ السنه جاری نی اوکرتک قدمانک آنارینی مطالعه، اجانب ایله مخاطبه و مکالمه، ممالک اجنبیه نی زیارت و بویوله در درجه ی قدر تکملعه خدمت ایتک کی، بر اهمیت حائز اولسون. فقط بو فائده لر وظائف عمومی مزجه درجه اولاده بر فائده نی مستلزم اولان معلوماتک ترک ایدلسنه بر سبب کافی اوله من. بردها عرص ایدم که ادبیات و صنایع نفیسه واصل مرتبه کال اولان مدینتک بر رشکوفه دلاراس اولق حبسیله اصول و ترقیاتلری مدینت حقیقه یه یعنی معارف صحیحه ایله اک مفید تربیه عقلیه یه ملق در. صنایع نفیسه اساساً حیاتک وظائف اصلیه نی ایفادن سکره، اک مساعد و خالی زمانلری اکل ایده بیله جکی کی تربیه مزکده، معین اولان اشبو وظائفی تعلیمدن سکره یته اک مساعد و خالی زمانلری اشغال ایتمی اقتضا ایدر.

(ملمدی وار) آطه لی ع . م

مانون لسقو

مابعد

مؤلفی: آبی رده رو

کندیجی استای محبتدن تمامیه قورولش ظن اید یوردم.